

SAMRÅDSREDOGÖRELSE, LÄNSSTYRELSENS ÄRENDENUMMER 531-28870-2015

INLEDNING

Vellinge kommun har genomfört samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken i samband med upprättande av miljökonsekvensbeskrivning inför ansökan om tillstånd till uppförande av översvämningsskydd på Falsterbonäset. Samrådet har genomförts med utgångspunkt i att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan, dvs. att samråd har skett med länsstyrelse, enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt med de övriga statliga myndigheter, kommuner, organisationer och den allmänhet som kan antas bli berörda. Skriftliga samrådsunderlag har tagits fram och distribuerats till samrådsparterna. I denna handling redogörs för samrådet.

HUR SAMRÅDET BEDRIVITS

Länsstyrelsen

Ett antal möten har hållits mellan Vellinge kommun och länsstyrelsen innan det formella samrådsmötet. Syftet har varit att löpande informera länsstyrelsen om arbetets framdrift samt att ge myndigheten möjlighet att lämna återkoppling på kommunens arbete. Följande möten har hållits.

- 2015-05-07 Avstämningsmöte mellan Vellinge kommun och länsstyrelsen där kommunens juridiska ombud närvarade (minnesanteckningar Bilaga S1).
- 2015-08-27 Informationsmöte mellan Vellinge kommun och länsstyrelsen där kommunens tekniska konsult och juridiska ombud närvarade (minnesanteckningar Bilaga S2). Informationsmötet följdes av fältbesök med nedslag längs den aktuella sträckan.
- 2015-10-14 Detaljplanemöte mellan Vellinge kommun och länsstyrelsen där även kommunens tekniska konsult och juridiska ombud närvarade. Syftet med mötet var att gå igenom om gällande detaljplaner är förenliga med anläggandet av översvämningsskydd.
- 2015-10-21 Tidigt samrådsmöte mellan Vellinge kommun och länsstyrelsen där kommunens tekniska konsult och juridiska ombud närvarade (minnesanteckningar Bilaga S3).
- 2015-11-18 Fältbesök vid kulturhistoriskt intressanta platser längs sträckan med representant från länsstyrelsens kulturmiljöenhet. Även kommunens tekniska konsult närvarade.
- 2017-04-21 Samrådsmöte mellan Vellinge kommun och länsstyrelsen på plats hos länsstyrelsen i Malmö (minnesanteckningar Bilaga S4). Inför samrådet översändes skriftligt samrådsunderlag. Vid samrådsmötet hölls en power point presentation och det

fanns möjlighet att röra sig fritt i en animerad 3d-modell över hela Falsterbonäset. Efter samrådsmötet översändes utkast till MKB. Samtligt material som länsstyrelsen erhöll i samband med samrådsmötet återfinns i Bilaga S5.

Efter kommunen hade genomfört samråd med allmänheten hölls 2017-11-16 ett möte med representant från länsstyrelsens kulturmiljöenhet (minnesanteckningar Bilaga S6).

Övriga myndigheter och intresseorganisationer

Samrådsunderlag har skickats till följande myndigheter:

- Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap
- Naturvårdsverket
- Havs- och vattenmyndigheten
- Statens Geotekniska institut, SGI
- Sveriges Geologiska undersökning, SGU
- Fortifikationsverket
- Försvarsmakten
- Lantmäterimyndigheten
- Sjöfartsverket
- Trafikverket
- SMHI
- Riksantikvarieämbetet
- Boverket
- Statens Fastighetsverk
- Trelleborgs kommun
- Malmö stad
- Miljö- och Byggnadsnämnden, Vellinge kommun
- Nämnden för Gemensam Medborgarservice, Vellinge kommun
- Omsorgsnämnden, Vellinge kommun
- Utbildningsnämnden, Vellinge kommun
- Regionala Utvecklingsnämnden.

Samrådsunderlag har skickats till följande intresseorganisationer/intressenter:

- Räddningstjänsten i Trelleborg
- Vellingebostäder AB
- Falsterbonäsets Naturvårdsförening
- LRFs kommungrupp, Vellinge

Myndigheter, nätägare och intresseorganisationer gavs möjlighet att delta vid samrådsmöte i Vellinge kommunhus 2017-09-26. Vid samrådsmötet presenterades projektet och möjlighet gavs att ställa frågor. Allt samrådsmaterial fanns utskrivet. Illustrativa kartor i A0-, A1- och A3-format fanns utskrivna för att underlätta förståelsen av projektet. Följande parter valde att närvara:

- Sjöfartsverket
- Falsterbonäsets naturvårdsförening, FNF

Kompletterande samrådsmöte hölls med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Sveriges geotekniska institut (SGI) och SMHI 2017-10-19. Vid samrådsmötet gjordes även fältbesök till området kring Skanörs kyrka.

Allmänheten

Allmänheten gavs under perioden 2017-08-18 till 2017-10-19 möjlighet att ta del av information om projektet samt ställa frågor och lämna synpunkter inom ramen för samråd enligt miljöbalken 6 kap 4 §. Allmänheten hade flera sätt att ta till sig information om projektet, vilka beskrivs nedan.

Kungörelse om samrådet infördes i Sydsvenska Dagbladet 2017-08-21 och i Skånska Dagbladet 2017-09-20 (Bilaga S7). I kungörelsen angavs perioden för samrådet samt var och hur information om projektet kunde inhämtas.

Till fastighetsägare vars fastighet förmodas påverkas av översvämningsskyddet, eller som ägde en fastighet i direkt anslutning till översvämningsskyddet, gjordes personliga utskick med sammanfattande projektinformation och beskrivning av hur ytterligare information kunde inhämtas, frågor ställas eller synpunkter lämnas (Bilaga S8). Avgränsningen av vilka fastighetsägare som har fått personliga utskick gjordes av Metria. I bilaga S9 listas de fastighetsägare som fick personliga utskick.

Samrådsunderlag har funnits tillgängligt i utskrivet format vid utställningsstationer i Vellinge kommunhus samt i biblioteken i Vellinge, Höllviken och Skanör (se Bilaga S10 för samrådsmaterial). Utställningsstationerna var öppna mellan 2017-08-18 och 2017-10-19.

Samrådsmaterial har funnits tillgängligt digitalt på www.vellinge.se/samradsmaterial.

Öppna samrådsmöten har hållits vid fem tillfällen i Vellinge kommunhus. Samrådsmötena har hållits kvällstid med start klockan 18.00 för att möjliggöra bred medverkan. Vid varje tillfälle har ett specifikt geografiskt område varit fokus för kvällen, men möjlighet har funnits att ställa frågor om alla delsträckor vid alla samrådstillfällen. Vid samrådsmötena fanns förtryckta blanketter där synpunkter kunde antecknas och lämnas till kommunen. Kommunen förde även minnesanteckningar över de frågeställningar som lyftes vid respektive samrådsmöte. Samrådsmötena hölls enligt följande:

- 2017-09-05 Fokusområde Kämpinge (se bilaga S11 för presentation)
- 2017-09-13 Fokusområde Ljunghusen (se bilaga S12 för presentation)
- 2017-09-25 Fokusområde Falsterbo (se bilaga S13 för presentation)
- 2017-09-27 Fokusområde Skanör (se bilaga S14 för presentation)
- 2017-10-04 Fokusområde Höllviken (se bilaga S15 för presentation).

Totalt deltog knappt 300 personer vid de öppna samrådsmötena. Vid samrådsmötena beskrevs projektet och möjlighet fanns att ställa frågor och lämna synpunkter. 3d-animeringar av hur skyddet påverkar landskapsbilden på berörd sträcka visades. Allt samrådsmaterial fanns utskrivet (Bilaga S10). Illustrativt kartmaterial fanns utskrivet i A0-, A1- eller A3-format för att underlätta läsning och förståelse av kartor (Bilaga S16). Möjligheten fanns att röra sig fritt i en datoranimerad 3d-miljö som täckte hela Falsterbonäset för att se översvämningsskyddet från olika platser och olika vinklar. Möjligheten att se skyddet vid den egna fastigheten var mycket uppskattad.

Allmänheten har haft flera möjligheter att lämna synpunkter på projektet.

- Synpunkter har kunnat lämnas elektroniskt via <https://e-tjanster.vellinge.se/SFHH>
- Synpunkter har kunnat lämnas elektroniskt via epost
- Synpunkter har kunnat lämnas skriftligt vid de öppna samrådsmötena
- Synpunkter har kunnat lämnas skriftligt via brev till Vellinge kommun
- Synpunkter har kunnat lämnas muntligt till projektets representanter vid de öppna samrådsmötena. Muntliga synpunkter har antecknats. Frågeställaren har därutöver uppmanats att även lämna sin synpunkt skriftligen för att säkerställa att det blir frågeställarens egna ord.

Nätägare

Samrådsunderlag har skickats till följande nätägare:

- E.ON Energidistribution AB
- E.ON Gas Sverige AB
- Skanova (TeliaSonera Access AB)
- Vellinge Stadsnät AB.

Myndigheter, nätägare och intresseorganisationer gavs möjlighet att delta vid samrådsmöte i Vellinge kommunhus 2017-09-26. Inga nätägare valde att delta vid detta samrådsmöte. Ett separat möte hölls med E.ON 2017-08-24.

PARTER SOM HAR YTTRATT SIG

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen sammanställde efter samrådsmötet med Vellinge kommun en skrivelse (Bilaga S17). Dokumentet tituleras *Samråd enligt 6 kap 4§ - behov av kompletteringar i samrådsfasen inför ansökan om invallning av Näset*. Länsstyrelsen har i efterföljande kontakt förtydligat att de inte anser att alla punkter som lyfts i dokumentet behöver kompletteras inom ramen för samrådet, utan ska ses som myndighetens rekommendationer till det fortsatta arbetet med ansökan och MKB.

Övriga myndigheter

Följande myndigheter har yttrat sig utan erinringar eller avstått från att yttra sig (Bilaga S18):

- Havs- och vattenmyndigheten, HaV, avstår från att yttra sig (2017-10-05)
- Försvarsmakten, inget att erinra (2017-10-23)
- Trafikverket, inget att erinra (2017-09-26)
- Naturvårdsverket, avstår från att yttra sig (2017-10-19)
- Trelleborgs kommun, inget att erinra (2017-09-04)
- Sveriges geologiska undersökning, SGU, avstår från att yttra sig (2017-09-25)
- Sjöfartsverket, inget att erinra (2017-10-19).
-

Följande myndigheter har yttrat sig med synpunkter (Bilaga S19):

- Lantmäteriet (2017-08-25)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB (2017-09-13)
- SMHI (2017-10-05)
- Statens geotekniska institut, SGI (2017-10-23)
- Omsorgsnämnden, Vellinge kommun (2017-09-14)
- Utbildningsnämnden, Vellinge kommun (2017-10-16)
- Region Skåne (2017-10-19).

Allmänheten

Från allmänheten har cirka 130 skriftliga yttranden inkommit. Därutöver har synpunkter muntligen framförts vid de öppna samrådsmötena.

Nätägare

Följande nätägare har yttrat sig med synpunkter (Bilaga S20):

- E.ON Energidistribution AB (2017-10-12)
- E.ON Gas Sverige AB (2017-10-12)
- Skanova (2017-10-25).

Intresseorganisationer

Följande intresseorganisationer har inkommit med yttranden med synpunkter (Bilaga S21):

- Falsterbonäset naturvårdsförening, FNF (2017-10-19)
- Ljungens Villaförening (2017-10-09)
- Triangelns vägförening (2017-10-04)
- Ljungsättersvägen förening UPA (2017-10-11)
- Ljungskogens vägförening och Ljungskogens villaägare (2017-10-19).

Politiska partier

Följande politiska partier har yttrat sig med synpunkter (Bilaga S22):

- Liberalerna (2017-10-17)
- Socialdemokraterna (2017-10-19).

SAMMANFATTNING AV INKOMNA YTTRANDE:

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen listar i skrivelse daterad 2017-04-28 punkter där myndigheten anser att förtydliganden kan krävas i förhållande till den information som myndigheten fick under samrådet. Punkterna listas nedan.

- a. En tydligare kartbeskrivning som visar markanspråket för översvämningsskydden inom de olika delsträckorna.
- b. En tydlig kartbeskrivning som visar respektive naturtyps utbredning inom de markområden som kommer att tas i anspråk av översvämningsskydden samt naturtypernas utbredning inom det förväntade påverkansområdet. Underlaget ska gälla såväl anläggningsskede som driftskede.
- c. En beskrivning av de naturvärden som finns inom den markareal som kommer att påverkas av översvämningsskydden. Finns det några rödlistade och/eller fridlysta arter inom påverkansområdet? Om rödlistade eller fridlysta arter finns, hur kommer arterna att påverkas av skydden?
- d. En beskrivning av översvämningsskyddens påverkan på Natura 2000-områdena och dess naturtyper och arter. Det bör även framgå hur naturtypernas typiska arter påverkas, eftersom dessa också ska upprätthållas eller återställas i gynnsam bevarandestatus.
- e. Kan översvämningsskydden medföra att rörligheten för arter mellan olika områden försvåras? Om så kan vara fallet, vilka arter kan komma att påverkas? Hur kan skydden utformas för att förebygga och förhindra en barriäreffekt?
- f. Befintligt underlag saknar en beskrivning av de långsiktiga effekterna av skydden. Hur förändras vågkraften/vattenströmmar vid högvatten/översvämningar av skydden? Hur kommer arter och naturtyper att påverkas när översvämningsskydden är uppförda? Kommer skydden att medföra en ökad erosion eller annan skada inom de skyddade områdena (naturreservat, Natura 2000 osv.)?
- g. Finns det någon alternativ placering av skydden, t.ex. på vissa delsträckor, som innebär att skydden förläggs utanför de skyddade områdena alternativt som innebär att mindre markareal inom de skyddade områdena behöver tas i anspråk?
- h. Finns det någon alternativ utformning av skydden som innebär att mindre markareal inom de skyddade områdena behöver tas i anspråk?
- i. Vilka inventeringar/undersökningar/utredningar har utförts av naturvärdena inom de områden som påverkas av skydden? Vilka inventeringar/undersökningar/utredningar planerar ni att utföra inför tillståndsansökan?
- j. En beskrivning av översvämningsskyddens påverkan på det naturminne (Strandmolke, Räng) som kan komma att påverkas och som togs upp på samrådsmötet den 21 april 2017.

Kommunens kommentar:

- a. Kartmaterial trycktes upp i A0-format inför samrådsmöten med allmänhet, myndigheter och intresseorganisationer. Dessutom fanns 3d-visualiseringar av samtliga delsträckor.
- b. Kartmaterial över vilka naturtyper som berörs i driftskede framgår av Bilaga 4 i samrådsmaterialet. Kommunen noterar att myndigheten önskar tydligt kartmaterial för både anläggnings- och driftskede i det fortsatta arbetet med MKB.

- c. *En naturvärdesinventering av samtliga sträckor som berörs av skyddet har gjorts efter samrådet med myndigheten. Resultaten av inventeringen kommer att framgå av MKB.*
- d. *Se punkt (c).*
- e. *Frågan har diskuterats med både länsstyrelsen och av länsstyrelsen rekommenderad sakkunnig. Frågan kommer att belysas i MKB.*
- f. *Frågorna kommer att belysas i MKB.*
- g. *I Bilaga 2 till samrådsmaterialet redovisar kommunen de avvägningar som vid tillfället för samrådet legat till grund för presenterade förslag. Under samrådet har synpunkter inkommit vilka kan påverka skyddets utformning i vissa delsträckor. I MKB kommer kommunen att redovisa de avvägningar som legat till grund för det i den kommande ansökan presenterade förslaget.*
- h. *Se punkt (g).*
- i. *Se punkt (c).*
- j. *Frågan kommer att belysas i MKB.*

Övriga myndigheter

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) lyfter följande huvudfrågor i sitt yttrande:

- a. *MSB anser det mycket angeläget att reducera risken för översvämning från havet för befintlig bebyggelse och ser positivt på att Vellinge kommun aktivt arbetar med frågan.*
- b. *Det är viktigt att följa kunskapsutvecklingen och anpassa projektet efter ny kunskap.*
- c. *MSB anser att tidshorizonten bör sträcka sig till och med år 2100. Dessutom bör skyddet bygga på högvatten med längre återkomsttid än 100 år.*
- d. *MSB anser att en differentierad riskbild kan accepteras beroende på vilka konsekvenser som uppstår av översvämning. MSB anger att de mest samhällsviktiga funktionerna kan skyddas på annat sätt än genom invallning.*
- e. *MSB belyser att kombinationen av högt vattenstånd och kraftig vind är mer skadlig än endast det höga vattenståndet.*
- f. *MSB anser inte att tillfälliga skydd bör nyttjas, särskilt som det kan vara svårt att montera dem under pågående storm.*
- g. *MSB anser att frågan om översvämning vid skyfall är otillräckligt belyst.*
- h. *MSB anser att frågan om stigande grundvatten är otillräckligt belyst.*

Kommunens kommentarer:

- a. *Kommunen delar MSB:s inställning.*
- b. *Kommunen delar MSB:s inställning. Osäkra förutsättningar och möjlighet att anpassa till framtida kunskapsläge är delanledningarna till att arbetet med att det långsiktiga arbetet med att skydda Falsterbonäset är uppdelat i flera tidsetapper.*
- c. *Kommunen delar MSB:s inställning. Kommunens långsiktiga planering beskrivs i kommunens handlingsplan för skydd mot högvatten, vilken sträcker sig till år 2100. Vid dimensionering av översvämningsskydd har extremhändelser överstigande 100-årshändelsen (Backafloeden) beaktats.*
- d. *Kommunen delar MSB:s inställning att acceptabel riskbild varierar beroende på konsekvenser och att alternativa skyddsmetoder bör beaktas. Kommunen har i samrådsunderlaget beskrivit ett behov av beredskapsplaner och evakuering.*

- e. *Kommunen har noga undersökt samverkan mellan högvatten och vind för samtliga riktningar. Kommunen har även beräknat våguppspolning på olika delar av skyddet vid olika scenarier av vind och högvatten. Kommunen känner sig trygg i att ha studerat samverkan mellan höga vattenstånd och vind.*
- f. *Kommunen delar MSB:s inställning att tillfälliga skydd innebär en ökad riskfaktor. För att undersöka om risken är acceptabel har kommunen låtit simulera extremförhållanden när tillfälliga skydd inte har satts ut. Översvämningar uppstår, men högvattens kortvariga förlopp gör att skadorna blir begränsade. De begränsade skadorna och den mycket låga sannolikheten ska vägas mot de tekniska svårigheter och de kostnader som följer av att höja marken i utpekade punkter. Kommunen anser det presenterade förslaget vara väl avvägt.*
- g. *Kommunen noterar detta i sitt fortsatta arbete med MKB.*
- h. *Kommunen noterar detta i sitt fortsatta arbete med MKB.*

SMHI

SMHI lyfter följande huvudfrågor i sitt yttrande:

- a. SMHI upplyser om en studie avseende vindförhållandena under Backafloden som anger att vinden var nordostlig med hastigheter 25-30 m/s. SMHI menar att detta i betydande del påverkar slutsatserna beträffande överspolningsrisker.
- b. SMHI anser att det saknas motivering till varför en kort observationsserie under en lugn period används för att dra slutsatser om hur vindhastighet, vindriktning och högvatten samvarierar.
- c. SMHI anser det motsägelsefullt att kommunen förutsätter vindriktningen till nordlig vid 100-årshändelsen men sydostlig eller sydlig vid Backafloden.
- d. I samrådsunderlaget anger kommunen att beräkningar för fara för liv vid vattennivå +2,86 m (RH2000) bygger på mycket konservativa antaganden. SMHI undrar vad kommunen avser med att antagandena är konservativa.
- e. SMHI anser att frågan om översvämning vid skyfall är otillräckligt belyst.
- f. SMHI saknar en referens till de beräknade vattenstånd som visas i tabell 4.1 i samrådsunderlaget.

Kommunens kommentarer:

- a. *Kommunen har i arbetet med samrådsredogörelsen kontaktat SMHI för att beskriva resonemangen bakom de antaganden som görs i samrådsunderlaget. Här följer en sammanfattning: Kommunen har i samrådsunderlaget angivit vindriktningen vid Backafloden som sydostlig baserat på att det under Backafloden låg ett kraftigt lågtryck över Tyskland. I samrådsunderlaget antogs luftströmmarna kring lågtrycket cirkulera motsols till följd av Corioliseffekter, vilket förväntades ge sydostliga eller ostliga vindar beroende på lågtryckets läge och utbredning. Syftet med att studera Backafloden var att beskriva sannolik riskbild vid framtida händelser liknande Backafloden. Sydostliga vindar valdes eftersom Falsterbonäsets orientering gör risken större vid sydostliga vindar än rakt ostliga. Även sydligt infallande vågor studerades eftersom uppgrundning och vågrefraktion kan leda till att sydostliga eller ostliga vågor vrids norrut mot kusten. I samrådsunderlaget beskrivs vad som riskerar att hända om skydden överspolas på både norra och södra sidan vid en händelse liknande Backafloden år 2065. Det är positivt att SMHI bidrar med mer ytterligare kunskap om vindförhållandena under Backafloden. Rapporten visar att vinden var rakt ostlig över merparten av södra Östersjön och nordostlig i de västligaste delarna och över Öresund. Om vågor skulle falla in från*

ostlig riktning istället för sydlig eller sydostlig, såsom antaget i samrådsunderlaget, vore detta positivt eftersom mängden vågenergi som når sydkusten då är mindre. Allra mest gynnsamt vore sannolikt en nordostlig vind, eftersom detta driver vågor bort från land på alla sträckor utom i Höllvikenbukten. I Höllvikenbukten innebär en nordostlig vind att vinden kommer från land och att stryklängden blir kortast möjliga för någon kompassriktning. Höllvikenbukten är mer långgrund än den södra kuststräckan vilket begränsar våghöjden. Nordostliga vindar leder sannolikt inte till någon lokal uppstuvning av vatten i Höllvikenbukten eftersom vindriktningen inte pressar vatten in i bukten. Dessutom finns möjlighet för vatten att rinna söderut via Falsterbokanalen. Sammanfattningsvis kan sägas att en nordostlig vindriktning sannolikt är den gynnsammast tänkbara vindriktningen i fråga om att minimera risken för överspolning i samband med högvatten.

- b. Så vitt kommunen känner till finns det inte någon dataserie från Falsterbonäset med timupplöst data för både vind och vattenstånd som sträcker sig längre än till 1992. Det är därför inte möjligt att göra någon längre analys på de specifika förhållandena på Falsterbonäset. Vinddata från Falsterbo har analyserats från 1941 och framåt för att förstå om vindmönstret från 1992 och framåt är representativt. Vattenståndsmätningar från närbelägna Klagshamn med mätningar från 1929 och framåt har analyserats för att se om högvattentrender från 1992 och framåt är representativa. Det har konstaterats att de trender i vindens och högvattnens samvariation som konstaterats på Falsterbonäset är giltiga för i alla fall den andra halvan av 1900-talet. Längre än så sträcker sig inte datan. Kommunen har använt historiska källor som beskriver situationer utanför tillgängliga mätperioder. Kommunen menar att man har använt den data som har funnits att tillgå på ett bra sätt för att få en så bred förståelse som möjligt. Kommunen har också studerat vad som riskerar att hända om händelser som ligger utanför det sannolika (baserat på tillgänglig data) ändå inträffar för att på så sätt få bästa möjliga kunskaps- och planeringsunderlag.
- c. Att olika vindriktningar har antagits beror på att 100-årshögvattnet och extremhögvatten som Backafloden uppstår under olika meteorologiska förutsättningar. Hur kommunen i samrådsunderlaget kom fram till sydostlig vind vid Backafloden beskrivs ovan.
- d. Med "mycket konservativt" menar kommunen att beräkningarna visar situationen om inga skydd alls byggs, det vill säga de förutsätter att inströmning över/genom ett skadat eller otillräckligt skydd sker så snabbt att hela det bakomliggande området hinner fyllas upp. Kommunen ser över ordvalet för att undvika missförstånd i det fortsatta arbetet med MKB.
- e. Kommunen tar med sig myndighetens synpunkt i det fortsatta arbetet med MKB.
- f. Kommunen tar med sig myndighetens synpunkt i det fortsatta arbetet med MKB.

Statens geotekniska institut (SGI)

Statens geotekniska institut (SGI) lyfter följande huvudfrågor i sitt yttrande:

- a. SGI anser att kommunen i stort har gjort ett väl genomarbetat underlag för översvämningsskydden.
- b. SGI anser att översvämningsskyddet är väsentligt och kommer att öka i framtiden.
- c. SGI anser att det bör framgå av handlingarna om översvämningsskydden kommer att leda till att fler bostäder byggs i områden som är utsatta för översvämningsskydd.
- d. SGI anser att det bör finnas en plan som sträcker sig längre än till år 2065, där så väl skyddsvallar som planerad reträtt belyses.
- e. SGI förutsätter att SMHI:s nya data för extremhändelser används vid dimensionering.

- f. SGI föreslår att skydden i första hand utformas naturanpassade, i samklang med naturen och för att gynna den biologiska mångfalden.
- g. SGI anser att skyfallsproblematiken behöver belysas tydligare.
- h. SGI saknar beskrivning av hur ofta de havsvattenstånd och grundvattennivåer som analyseras för att studera samvariationen har mätts.
- i. SGI undrar i vilken utsträckning temporära skydd kommer att användas.
- j. SGI menar att förekommande jordarter enligt handlingen inte ger någon anledning att tro att översvämningsskydd inte skulle kunna byggas på platsen.
- k. SGI rekommenderar att vallkonstruktion/mur tydligt redovisas i ansökan med tekniska beskrivningar samt redovisning i plan och sektion, samt att de geotekniska undersökningsresultaten bifogas.

Kommunens kommentarer:

- a. *Inget att tillägga.*
- b. *Kommunen delar myndighetens bedömning.*
- c. *Skyddet är i första hand avsett att skydda befintlig bebyggelse. Lämpligheten av ny bebyggelse i området prövas inom översiktsplans- och detaljplaneförfarande. Frågan kommer att belysas vidare i det fortsatta arbetet med MKB.*
- d. *Angående tidshorizont, se punkt (c) under synpunkter från MSB. Angående alternativa metoder, detta kommer att beskrivas i alternativbeskrivningen i MKB.*
- e. *SMHI väntas i början av 2018 komma med en rapport som beskriver framtida extremvattenstånd. Kommunen kan inte ta ställning till rapportens innehåll innan de har sett den.*
- f. *Kommunen noterar myndighetens synpunkt inför det fortsatta arbetet.*
- g. *Kommunen noterar myndighetens synpunkt inför det fortsatta arbetet.*
- h. *Mätningar av både grundvattennivå och havsvattenstånd har gjorts timvis.*
- i. *Frågan kommer att belysas i det kommande arbetet med MKB. Se även kommentar till MSB fråga f.*
- j. *Kommunen delar myndighetens inställning.*
- k. *Kommunen noterar myndighetens synpunkt inför det fortsatta arbetet med MKB.*

Lantmäteriet

Lantmäteriets yttrande berör endast fastighetsrättsliga frågor. Lantmäteriet lyfter följande frågor i sitt yttrande:

- a. Lantmäteriet anser att det tydligare bör framgå hur rådighet över fastigheter som är i privat ägo säkerställs.
- b. Lantmäteriet undrar hur gällande detaljplaner påverkas om skyddet inte stämmer överens med planerna.
- c. Lantmäteriet undrar vilken ersättning fastighetsägare kan förvänta sig för eventuella intrång eller inlösen.

Kommunens kommentar

- a. *Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet.*
- b. *Kommunen noterar frågan inför det fortsatta arbetet.*
- c. *Kommunen noterar frågan inför det fortsatta arbetet.*

Omsorgsnämnden, Vellinge kommun (2017-09-14)

Omsorgsnämnden lyfter följande frågor i sitt yttrande:

- a. Nämnden delar uppfattningen att det finns ett behov av att anlägga ett översvämningsskydd.
- b. Nämnden har inga synpunkter på föreslagen omfattning eller utformning.
- c. Nämnden anser det av stor vikt att tillgänglighetsaspekter beaktas.

Kommentarer:

- a. *Inget att tillägga.*
- b. *Inget att tillägga.*
- c. *Kommunen delar nämndens uppfattning.*

Utbildningsnämnden, Vellinge kommun (2017-10-16)

Utbildningsnämndens yttranden kan sammanfattas med att nämnden ställer sig positiva till det föreslagna skyddet och att de tycker att det är bra att kommunen har en långsiktig strategi för att förebygga skador på sak och person.

Kommentarer:

Inget att tillägga.

Region Skåne

Region Skåne ser mycket positivt på kommunens arbete med översvämningsskydd för Kämpinge, Höllviken, Ljunghusen och Skanör-Falsterbo. Samrådsunderlaget ger en heltäckande bild och beskriver på ett bra sätt den bredd av frågor som behöver behandlas med hänsyn till landskapsbild och naturmiljö med mera.

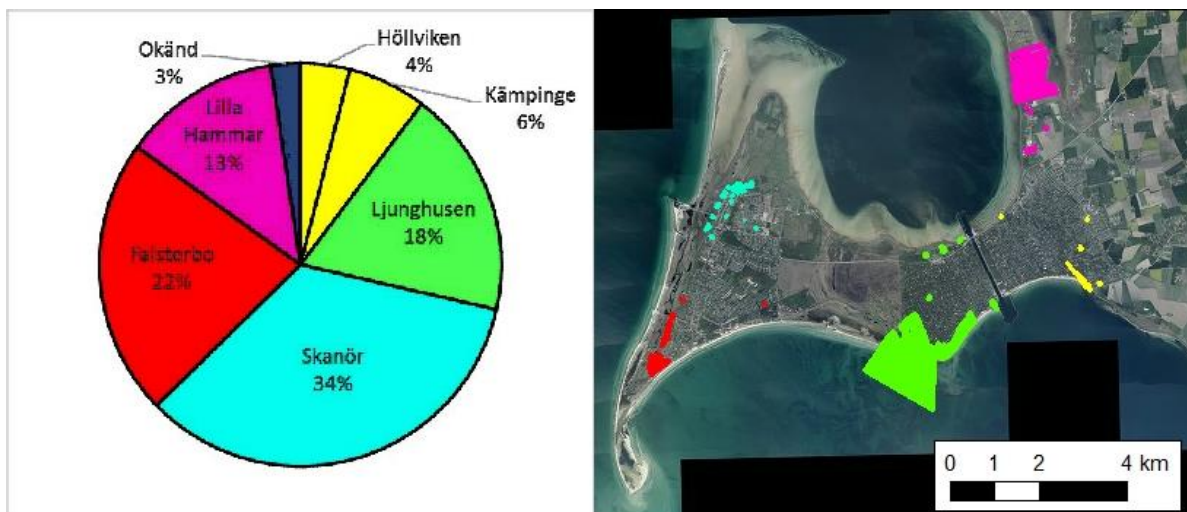
Kommunens kommentar:

Inget att tillägga.

Allmänheten

Inkomna samrådssynpunkter från allmänheten visar på olika och i vissa delar motstridiga uppfattningar inom allmänheten om var och hur ett skydd bäst bör utformas. Merparten av de synpunkter som lämnades muntligen vid de öppna samrådsmötena var i grunden positiva, både till samrådsformatet och till de presenterade förslagen. Många ansåg skydden vara nödvändiga och angelägna och berömde kommunen för ett gediget underlagsarbete med väl balanserade avvägningar. Andra var positiva till att skydd anlades, men var kritiska till de avvägningar som gjorts. Avvägningarna ansågs vara oproportionerliga eller inte i tillräckligt stor utsträckning beakta de platsspecifika förutsättningar vid den egna fastigheten. Någon ansåg det onödigt att överhuvudtaget anlägga skydd.

Totalt inkom cirka 130 skriftliga yttranden från allmänheten under samrådet. Inkomna yttranden återfinns i Bilaga S23. I figur 1 ses hur stor andel av inkomna yttranden som berör respektive ort. Det framgår att över hälften av alla inkomna synpunkter berör Skanör-Falsterbo. I figuren visas även de fastigheter där synpunktslämnaren har angivit vilken fastighet samrådssynpunkten avser. Syftet med bilden är att ge en indikation om från vilka delområden samrådssynpunkter har inkommit. Under samrådet inkom många synpunkter som inte kunde knytas till specifika fastigheter, och som därför inte kan visas i bilden, men som ändå beaktats.

Figur 1 Till höger visas de fastigheter där synpunktslämnaren har angivit vilken fastighet samrådspunkten avser. Syftet med bilden är att ge en indikation om från vilka delområden samrådspunkter har inkommit. Under samrådet inkom även många synpunkter som inte kunde knytas till en specifik fastighet, och som därför inte kan visas i bilden till höger. Synpunkterna har dock ändå beaktats. Till vänster visas hur stor andel av skriftligt inkomna synpunkter som berör respektive samhälle. Det framgår att över hälften av de skriftliga synpunkter som inkom från allmänheten berör Skanör-Falsterbo.

I merparten av de fall då kritik har framförts mot presenterade förslag kan kritiken hänföras till en eller flera av följande kategorier:

- Skyddet ligger för nära den egna fastigheten.
- Skyddet är för högt framför den egna fastigheten.
- Skyddet befaras medföra ökad insyn till den egna fastigheten.
- Skyddet befaras medföra minskad utsikt från den egna fastigheten.
- Skyddet riskerar att försvåra tillgängligheten till den egna fastigheten eller till allmänna rekreationsstråk.
- Kommunen tar inte tillräckligt stort ansvar för att skydda uppgiftslämnarens egna fastighet.

Lilla Hammars näs

Nedan sammanfattas de huvudsakliga synpunkter/anmärkningar som har koppling till Lilla Hammars näs:

- a. Ett 30-tal boende har i ett samlat yttrande uttryckt missnöje över att bebyggelsen på Lilla Hammars näs inte omfattas av översvämningsskyddet.
- b. Flera boende önskar att kommunen reparerar och uppgraderar de befintliga tångvallar som delvis skyddar bebyggelsen i dagsläget.
- c. Flera boende önskar att kommunen vidtar åtgärder för förbättrad dränering samt höjer vägen som leder ut på Lilla Hammars näs.

Kommunens kommentarer:

- a. Skyddens placering följer i allt väsentligt kommunens handlingsplan för skydd mot stigande havsnivåer, vilken har antagits av kommunfullmäktige 2013-04-24 §41. Syftet med det översvämningsskydd som kommunen nu söker tillstånd för är att skydda detaljplanlagd tätortsbebyggelse med tillhörande kommunal infrastruktur.

- b. *Efterfrågade åtgärder ligger utanför projektet och kommenteras därför inte närmare. Eventuellt behov av åtgärder i områden som ligger utanför planerat skydd kan studeras i kommande översiktsplan.*
- c. *Efterfrågade åtgärder ligger utanför projektets mål.*

Höllviken/Kämpinge

Nedan sammanfattas de huvudsakliga synpunkter/anmärkningar som har koppling till Höllviken/Kämpinge:

- a. Merparten av de som har yttrat sig är positiva till att skydd byggs, men önskar justeringar.
- b. Vissa boende anser att skyddet är oproportionerligt högt i förhållande till risken för översvämning.
- c. Flera boende menar att större hänsyn bör tas till Kämpinge vattensportklubbs byggnad, som inte skyddas i det presenterade förslaget.
- d. En boende uppmärksammar förekomsten av vad som anges vara området sista kvarvarande koloni av hedblomster (fridlyst) i dynmiljön väster om Klockarevägen. Boende förespråkar en dragning där hedblomster inte påverkas.
- e. Vissa boende längs Fiskarevägen menar att arbetsfordon inte bör köra på Fiskarevägen, eftersom vibrationer riskerar att skada deras hus. Boende anser att transporter bör ske längs Hans Levins väg.

Kommunens kommentarer:

- a. *Ingen att tillägga.*
- b. *Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet med MKB.*
- c. *Skyddens placering följer i allt väsentligt kommunens handlingsplan för skydd mot stigande havsnivåer, vilken har antagits av kommunfullmäktige 2013-04-24 §41. Syftet med det översvämningsskydd som kommunen söker tillstånd för är att skydda detaljplanelagd tätortsbebyggelse med tillhörande kommunal infrastruktur.*
- d. *Förekomsten av hedblomster har konstaterats i den naturvärdesinventering som kommunen har genomfört och kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med MKB.*
- e. *Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet med MKB.*

Ljunghusen

Nedan sammanfattas de huvudsakliga synpunkter/anmärkningar som har koppling till Ljunghusen:

- a. Flera boende har uttryckt sig vara positiva till att ett skydd uppförs. Merparten av de som har yttrat sig önskar dock justeringar av det förslag som presenterades under samrådet, främst gällande sträckningen.
- b. Av de som har yttrat sig menar merparten att skyddet i söder ska placeras närmare kustlinjen. I första hand önskas skyddet i eller i förlängning av befintliga sanddyner, i andra hand i den så kallade militärvägen.
- c. Om skyddet inte kan placeras närmare kusten menar merparten av de som har yttrat sig att en mur skulle vara att föredra framför en vall, eftersom en vall befaras leda till ökad insyn när folk går uppe på vällen.
- d. Flera av de som har yttrat sig har uttryckt ett missnöje med möjligheten till gång- och cykeltrafik på vallens krön.

Kommunens kommentar:

- a. *Kommunens noterar synpunkterna inför det fortsatta arbetet.*
- b. *Kommunen har i det inledande arbetet bedömt att en placering närmare kusten riskerar att medföra ett mindre säkert skydd, en större risk för påverkan på naturområdena och en större inverkan på landskapsbilden. Kommunen noterar synpunkterna inför det fortsatta arbetet.*
- c. *Kommunen har i det inledande arbetet bedömt att en mur skulle medföra en större påverkan på områdets naturmiljö och landskapsbild än en vall. Det kan även vara svårare att säkerställa tillgängligheten förbi en sammanhängande mur än en sammanhängande vall. Kommunen noterar synpunkterna inför det fortsatta arbetet.*
- d. *Det finns en skogsstig längs sträckningen i dagsläget, och kommunen kan inte bortse från det allemansrättsliga tillträdet till naturområdena. Kommunen noterar synpunkterna inför det fortsatta arbetet.*

Skanör

Nedan sammanfattas de huvudsakliga synpunkter/anmärkningar som koppling till Skanör:

- a. Flera boende i norra Skanör anser att skyddets läge och utformning vid Skanörs kyrka inte är optimalt. Fastighet Skanör 23:2 hamnar utanför skyddet. Det presenterade förslaget leder till att Knösvägen höjs i en sträcka förbi befintlig bebyggelse. Boende befävar att en höjd vägbana medför ökad trafikstörning. Utsikten minskar och insynen ökar för vissa fastigheter.
- b. Flera boende i västra Skanör anser att skyddet är oproportionerligt högt eller helt onödigt. Det anses inte rimligt att beakta så extrema händelser som Backafloden vid utformning av skydd. Boende befävar att projektet leder till oönskad påverkan på insyn och/eller utsikt.
- c. I kontrast till (b) finns boende som anser det angeläget att skyddet byggs och att förslaget är väl avvägt.
- d. Flera boende anser att tillgängligheten till Slottsstigen måste bevaras. Detta gäller dels möjligheten att ta sig till och från den egna fastigheten via Slottsstigen, dels möjligheten för allmänheten att få tillgång till Slottsstigen.

Kommunens kommentarer:

- a. *Presenterad sträckning bygger på att minimera påverkan på de kultur- och naturmiljövärden som finns kring Skanörs borgruin med tillhörande vallgravar. Kommunen har i tidigare kontakter med länsstyrelsen förstått det som att myndigheten avrådde från arbete i nära anslutning till borgruinens vallgravar, vilket skulle vara en förutsättning för att inkludera Skanör 23:2. Fastighetsägaren har under samrådet själv varit i kontakt med länsstyrelsen och fått en annan uppfattning om myndighetens inställning. Detta har lett till att en förnyad kontakt mellan kommunen och länsstyrelsen för att diskutera möjlig dragning vid borgruinen, vilket har resulterat i att kommunen ändrar sin föreslagna dragning så att Skanör 23:2 inkluderas.*
- b. *Kommunen anser inte att de kan bortse från en händelse som Backafloden vid dimensionering av ett översvämningsskydd. De västra delarna av Skanör är de högst belägna, och därmed de minst riskutsatta inom Skanör. I centrala och östra Skanör finns lägre bebyggelse som inte tål översvämning på samma sätt och som behöver skyddas från översvämning även från väst. Den presenterade höjden är en avvägning som beaktar såväl positiva som negativa effekter av ett översvämningsskydd.*
- c. *Kommunen noterar synpunkterna inför det fortsatta arbetet.*
- d. *Kommunen noterar synpunkterna inför det fortsatta arbetet.*

Falsterbo

Nedan sammanfattas de huvudsakliga synpunkter/anmärkningar som har koppling till Falsterbo:

- a. Flera boende motsätter sig det presenterade förslaget.
- b. Flera boende anser det presenterade skyddet vara oproportionerligt högt. Samrådsunderlaget har tolkats som att skyddet längs Falsterbo golfklubb aktiveras först vid en händelse motsvarande Backafloeden år 2065.
- c. Flera boende anser att det vore bättre med ett yttre skydd längs befintliga sanddyner än i föreslagen placering.
- d. Flera boende anser att en vall enligt förslaget orsakar betydande men för naturvärdena i området.
- e. Flera boende menar att en vall bjuder in till ökad gång- och cykeltrafik längs golfbanan, vilket upplevs olämpligt ur säkerhetssynpunkt. Ökad gångtrafik på en vall befaras också leda till ökad insyn.
- f. Flera boende menar att föreslagen krönhöjd är så hög att den bryter den visuella kopplingen mellan bebyggelsen och det flacka landskapet utanför.
- g. Flera boende menar att om skydd måste placeras enligt förslag i samrådsunderlaget så är en mur att föredra framför vall då det inte leder till samma insynsproblem

Kommunens kommentarer:

- a. *Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet.*
- b. *Kommunen anser inte att de kan bortse från en händelse som Backafloeden vid dimensionering av ett översvämningsskydd. Kommunen förtydligar att underlaget visar att aktiverande händelse för skyddet längs Falsterbo golfklubb är HW100 2065. Detta motsvarar en 100-årshändelse år 2065 eller Backafloeden i dagens klimat.*
- c. *Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet.*
- d. *Kommunen har eftersträvat att minimera förändringar inom naturskyddade områden. Att nyttja de yttre dynerna enligt (c) kräver större arbete inom naturskyddade områden än det presenterade förslaget.*
- e. *Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet.*
- f. *Parallellt med skyddets föreslagna placering löper befintliga tångvallar. Tångvallarnas höjd varierar i dagsläget normalt mellan +2,3 och +3,0 m (RH2000). Det föreslagna skyddet kommer för merparten av de som har yttrat sig att vara mellan 0 och 80 cm högre än dagens tångvall. I vissa fall är det föreslagna skyddet lägre än dagens tångvall.*
- g. *Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet.*

Nätägare

E.ON Energidistribution AB

E.ON Energidistribution AB (nedan kallat E.ON) informerar i sitt yttrande kommunen om vikten av ett driftsäkert elnät samt var det finns elledningar som kommunen kan behöva beakta. För elledningar i mark anger E.ON att översvämningsskydd eller liknande inte utan ledningsägarens medgivanden och lämnade instruktioner får uppföras närmare än 3 meter från lokalnätets ledningar och 5 meter från regionalnätets ledningar. Inte heller får upplag anordnas eller marknivån ändras ovanför ledningen så att reparation och underhåll försvaras utan ledningsägarens medgivande. E.ON ser det som viktigt med nära samarbete i det fortsatta arbetet.

E.ON meddelar att om kommunen avser förstärka den gamla banvallen [i norra Ljunghusen] och nyttja den som översvämningsskydd så innebär det att vissa av bolagets kraftledningar hamnar utanför skyddet. E.ON menar att detta komplicerar bolagets underhåll och att det leder till att bolaget inte kan garantera leveranssäkerheten. E.ON motsätter sig att den gamla banvallen nyttjas som översvämningsskydd där bolagets anläggningar riskerar att hamna på havssidan om skyddet.

E.ON förutsätter att Vellinge kommun står för eventuella kostnader om planerat översvämningsskydd kräver ombyggnad av E.ON:s anläggningar.

Kommunens kommentar:

Gällande minsta avstånd till ledningar så har kommunen och E.ON inför samrådet tecknat ett avtal om att skyddsvallen längs väg 100 i norra Höllviken kan anläggas närmare E.ON:s 130 kV kabel än de ovan angivna 5 m, dock aldrig närmare än 1 m.

Kommunen har för avsikt att förstärka befintlig banvall i norra Ljunghusen. E.ON har kraftledningar norr om banvallen som hamnar på havssidan skyddet. Att banvallen höjs från nuvarande nivå +2,1 m (RH2000) till +3,0 m (RH2000) påverkar inte översvämningar på havssidan skyddet. Hur ofta eller hur mycket befintliga ledningar norr om banvallen översvämmas påverkas inte av skyddet. Kommunen menar inte att en förstärkning av banvallen i Ljunghusen inverkar menligt på E.ON:s möjlighet att underhålla sin anläggning eller garantera leveranssäkerheten, i förhållande till dagsläget. Kommunen kommer att tillse att översvämningsskydden anläggs så att ledningar inte skadas, i första hand genom att i samråd med ledningsägaren finna erforderliga försiktighetsåtgärder. Om skada/intrång ändå skulle uppstå kommer denna att ersättas.

Kommunen önskar ha ett fortsatt samarbete med E.ON i kommande projekteringsarbeten.

E.ON Gas Sverige AB

E.ON Gas Sverige AB (nedan kallat E.ON Gas) upplyser kommunen om att de har distributionsledningar för natur- och biogas på Falsterbonäset. E.ON Gas upplyser om att enligt Energigasnormens regler EGN 2014 (Ny EGN 2017 kommer hösten 2017) ska inom tätbebyggelse ett minsta skyddsavstånd på 2 meter tillämpas mellan gasledning och byggnad. E.ON Gas likställer i sitt yttrande en skyddsvall med en byggnad. Vidare anger E.ON Gas att närmsta gräns för område med grävningssaktivitet är 2 m.

E.ON Gas hänvisar till EGN för regler avseende minste täckningsdjup för gasledning i mark. Med hänsyn till säkerhet för person och sak tillåter inte E.ON Gas att vallar läggs över eller alldeles intill gasledningar. E.ON önskar detaljerat samråd tidigt i projekteringsprocessen. Om ledningar

måste flyttas eller omges med skyddsåtgärder förutsätter E.ON Gas att kommunen svarar för de kostnader som uppkommer till följd av sådana åtgärder.

Kommunens kommentar:

Gasledning ligger begravda i den befintliga banvall i norra Ljunghusen som kommunen planerar att höja som del av sitt översvämningsskydd. Banvallen nyttjas i dagsläget som gång- och cykelväg, vilket den även kommer att göra med planerat översvämningsskydd. Höjningen av banvallen leder till att täckningsdjupet ökar med cirka 0,9 m. Ett ökat täckningsdjup torde generellt vara positivt ur säkerhetssynpunkt.

I anläggningsskedet krävs visst grävningsarbete för att förbereda banvallen för höjning. Arbetet kommer att utföras med hänsyn tagen till att det finns ledningar i banvallen. Kommunen ser gärna att E.ON Gas deltar i planeringen av arbetet. Kommunen menar att ett anpassat grävnings- och fyllningsarbete kan ske utan säkerhetsrisker för sak och person, på samma sätt som grävnings- och fyllningsarbeten skulle kunna ske om en gasledning eller en annan av ledningarna i banvallen behövde repareras eller ersättas. Kommunen kommer att tillse att översvämningsskydden anläggs så att ledningar inte skadas, i första hand genom att i samråd med ledningsägaren finna erforderliga försiktighetsåtgärder. Om skada/intrång ändå skulle uppstå kommer denna att ersättas.

Skanova

Skanova meddelar att de har kabelanläggningar som kan komma att beröras när planerat översvämningsskydd genomförs. Skanova förutsätter att flyttning eller andra åtgärder som krävs för att säkerställa funktionen av berörda kabelanläggningar bekostas av kommunen.

Kommunens kommentar:

Kommunen kommer att tillse att översvämningsskydden anläggs så att ledningar inte skadas, i första hand genom att i samråd med ledningsägaren finna erforderliga försiktighetsåtgärder. Om skada/intrång ändå skulle uppstå kommer denna att ersättas. Kommunen ser positivt på ett fortsatt samarbete med Skanova i kommande projekteringssteg.

Intresseorganisationer

Falsterbonäset naturvårdsförening, FNF

Nedan sammanfattas de huvudsakliga synpunkter/anmärkningar som har framförts av FNF

- a. Det är positivt att kommunen tar risker med framtida förhöjda havsnivåer på allvar.
- b. Skyddet måste byggas med stor hänsyn till befintliga natur- och kulturmiljöer. Det är positivt att nyttja befintliga höjdryggar.
- c. Det är viktigt att bygga skyddet i etapper, inte mer och inte tidigare än vad det behövs.
- d. Det är viktigt att ringa in och märka ut fridlysta arter så att de inte skadas under byggnation.
- e. Längs befintliga dyner bör det utredas om hårda skydd kan byggas in i dynerna.
- f. Längs befintliga tångvallar bör dessa byggas på för att utgöra skyddet. FNF menar att insamling och torkning av bandtång och skärning av torv bör starta så snart som möjligt för att säkerställa material till påbyggnaden.
- g. Längs sträckor där vallar ska anläggas ska vegetationen i befintliga ytskikt bevaras och återföras.

- h. FNF föreslår att vallar byggs oregelbundna i plan och höjd för att inte utgöra främmande linjära element i den värdefulla kulturmiljön.
- i. Hårdgjorda ytor på toppen av vallar bör undvikas då smådjur blir oskyddade för rovfåglar.
- j. I partier med murar föreslås att variation skapas genom att varje fastighet har ändrad höjd, färg eller form på murarna.
- k. I norra Höllviken anses det rimligare att höja väg 100 än att anlägga skyddet utanför.
- l. I norra Ljunghusen föreslås skyddet dras längs väg 100 och inte genom höjning av banvall.
- m. Längs Skanörs Ljungs östra sida anses att möjlighet till tångvall bör utredas.
- n. I södra Ljunghusen anses en höjning av befintlig gc-väg ok. Försiktighet krävs vid de ängsnycklar som växer vid sydvästra pirarmen.
- o. I Kämpinge anses att en förstärkning och höjning av dynerna bör utredas för att spara de hedblomster som växer i planerad valldragning.
- p. Längs Strandbadsvägen i Falsterbo föreslås en tångvall innanför vägen istället för en vegeterad vall utanför vägen.
- q. Längs Storevångsvägen i Skanör föreslås ett skydd innanför vägen istället för utanför vägen.
- r. FNF motsätter sig det presenterade förslaget vid Knävången, som uppges utgöra alltför stor negativ påverkan på områdets kulturmiljö. FNF presenterar alternativa lösningar som antingen medför reträtt av befintlig bebyggelse eller inkluderar upprustning av befintliga tångvallar runt Knävången.
- s. Längs Flommens naturreservat ses inga problem med att höja befintlig vall samt att bevara stigen på toppen.
- t. FNF föreslår att man vid Falsterbo golfklubb, i syfte att minimera påverkan på naturmiljö, låter skyddet gå runt parkeringen i söder istället för att följa tomtgränser.

Kommunens kommenterar:

- a. *Inget att tillägga.*
- b. *Kommunen delar FNF:s synpunkt. Skyddet är placerat så att inverkan på natur- och kulturvärden i möjligaste mån begränsas.*
- c. *Kommunen delar FNF:s synpunkt. De skydd som kommunen ansöker om utgör en del av kommunens långsiktiga handlingsplan för skydd mot stigande havsnivåer.*
- d. *Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet.*
- e. *I ett framtida arbete med ett yttre skydd kan det krävas förstärkning av befintliga sanddyner, antingen med hjälp av begrävda hårda skydd eller genom strandfodring. För projektets dimensioneringshorisont bedöms dock befintliga dyner vara tillräckligt mäktiga för att utgöra ett skydd.*
- f. *Kommunen ser det inte som sannolikt att vallar byggs av tång, bland annat för att det saknas moderna dimensioneringskriterier för anläggande med tång.*
- g. *Kommunen delar FNF:s synpunkt.*
- h. *Oregelbundna skydd av den typ som FNF efterfrågar kräver ett större markanspråk inom natur- och kulturmiljöskyddade områden än presenterat förslag, och är därför generellt inte det föreslagna huvudalternativet. Undantaget är Kämpinge, där en flackare slänt i syfte att minska risken för våguppspolning gör skyddet mer kommer att smälta in i sin närmiljö. I Kämpinge ges skyddet ett något mer oregelbundet intryck, dels för att ansluta till befintliga höjdryggar, dels för att smälta in i befintligt dynlandskap. Gällande de linjära elementens påverkan på kulturmiljön påminns om att de tångvallar som i dagsläget bidrar till den rika kulturmiljön är linjära element som vid tiden för sitt anläggande var främmande i den dåtida miljön.*
- i. *Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet.*

- j. Varierande höjd skulle innebära att skyddsnivån mellan grannar skulle vara olika på ett sätt som inte är önskvärt.*
- k. En höjning av väg 100 har utretts och funnits vara både dyr och tekniskt komplicerad eftersom det finns anslutande vägar.*
- l. Det är tekniskt lättare att följa banvallen än att följa väg 100. Vidare skulle en dragning längs väg 100 innebära att delar av den detaljplanelagda bebyggelsen hamnar utanför skyddet.*
- m. Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet.*
- n. Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet.*
- o. Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet. Kommunen förtydligar att en sanddyn också har en utbredning och ett markanspråk, så att skyddet byggs som en sanddyn istället för en vall betyder inte att området där hedblomster växer inte berörs av skyddet.*
- p. Placering innanför vägen medför betydande tekniska svårigheter då det finns anslutande vägar. Dessutom är kommunen inte markägare i samma utsträckning.*
- q. Placering innanför vägen medför betydande tekniska svårigheter då det finns anslutande vägar. Dessutom är kommunen inte markägare i samma utsträckning.*
- r. Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet.*
- s. Inget att tillägga.*
- t. Kommunen noterar synpunkten inför det fortsatta arbetet.*

Ljungens Villaägareförening

Ljunghusens Villaägareförenings yttrande kan sammanfattas som att de i stort delar de konsekvensbedömningar kommunen gör i samrådsunderlaget. Villaägareföreningen anser inte att de skissartade beskrivningar som finns av skyddets höjd vållar några problem. Vare sig landskapsbilden, kulturmiljön eller friluftslivet påverkas i någon betydande utsträckning negativt av förslaget. Villaägareföreningen efterlyser tydligare beskrivning av kostnadsbedömningar och långsiktig påverkan på grundvattennivån.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar villaägareföreningens synpunkter inför det fortsatta arbetet.

Triangelns vägförening

Triangelns vägförening påpekar att det finns bebyggelse som redan i dagsläget påverkas av höga grundvattennivåer. Föreningen menar att kommunen bör påbörja dräneringsarbeten. Vidare menar föreningen att en bättre dagvattenhantering vid brandstationen är önskvärt och att dagvattenbrunnen vid Rönnbäcksvägen borde rengöras regelbundet.

Kommunens kommentar:

De frågor som lyfts av vägföreningen ligger utanför syftet med ansökan om skydd mot översvämning från havet.

Ljungsättersvägen förening UPA

Vägföreningen uppger att samrådsmötena var givande och att informationen presenterades på ett bra sätt. Vägföreningen uppmärksammar kommunen på en översvämning 1967 som drabbade strandängarna vid sydvästra pirarmen. Vägföreningen menar att en skyddsvall mellan Vikensvägen och i Ljungskogens vägförenings område borde anläggas nära strandkanten för att slå vakt om naturvårdsintressen vid kustängarna. Föreningen lyfter att ett pumpdike kanske behövs i skyddets bakkant och att vallhål som finns vid Ljungsättersvägen och Vikenvägen fylls ut.

Kommunens kommentar:

Det föreslagna skyddet förhindrar vatten från att spridas från strandängarna vid sydvästra pirarmen till de bebyggda områdena. De vallhål som föreningen påpekar åtgärdas av presenterat förslag. Eventuella pumpbehov kommer att beskrivas i det fortsatta arbetet.

Ljungskogens vägförening och Ljungskogens villaägareförening

Ljungskogens vägförening och Ljungskogens villaägareförening (nedan kallad föreningarna) tillstyrker inte det presenterade förslaget, då föreningarna menar att kommunen har för låg målsättning. Föreningarna menar att målsättningen måste vara att skydda hela Falsterbonäset från översvämning genom att anlägga skydd längs kusterna. Föreningarna menar att nuvarande förslag hotar både ekonomiska och naturmässiga värden då det finns golfbanor och stränder som inte skyddas. Föreningarna anser att det sker en så pass omfattande erosion att skyddsåtgärder måste vidtas om inte betydande ekonomiska värden ska hotas. Föreningarna menar vidare att det är förenat med livsfara om det finns möjlighet för gång- och cykeltrafik uppe på en vall som löper längs med en golfbana.

Kommunens kommentar:

Kommunen har i det inledande arbetet bedömt föreslagen placering som mer fördelaktig då en placering närmare kusten riskerar att medföra ett mindre säkert skydd, en större risk för påverkan på skyddade naturområden och en större inverkan på landskapsbilden. Angående erosion kring Falsterbonäset kommer detta att beskrivas i MKB. Kommunen noterar föreningens synpunkter inför det fortsatta arbetet.

Politiska partier

Liberalerna

Liberalerna lyfter följande huvudfrågor i sitt yttrande:

1. Liberalerna är generellt positiva till att åtgärder vidtas.
2. Vallar förespråkas i huvudsak, murar endast i områden som omöjliggör vallning.
3. Vallarna ska utformas så likt de "naturliga" befintliga tångvallar som möjligt.
4. Vallar ska inte utformas som gång- eller cykelväg i lägen där de inte kompletterar befintliga sådana.
5. Avrinning av dagvatten bör beskrivas närmare.
6. Vallarnas utformning bör göras så naturlig som möjligt utan att göra avkall på dess förmåga att stoppa vatten.
7. Vallar för Gessie villastad bör utredas.
8. Hörning av berörda vägföreningar med fokus på dagvattenproblematik bör göras.

Kommentarer:

Kommunen noterar Liberalernas synpunkter i det fortsatta arbetet. Skydd av Gessie villastad ligger utanför det här projektet. Eventuellt behov av åtgärder i områden som ligger utanför planerat skydd kan studeras i kommande översiktsplan. Vägföreningar har haft möjlighet att inkomma med synpunkter under tiden för samrådet samt vid de öppna samrådsmötena.

Socialdemokraterna

Socialdemokraternas yttrande kan sammanfattas i att de inte anser det presenterade förslaget vara acceptabelt, då det inte inkluderar bebyggelsen på Lilla Hammars näs. Socialdemokraterna anser att beslutet att inte inkludera Lilla Hammars näs innanför skyddet inte kan fattas utan en bred och genomgripande politisk och allmän diskussion.

Kommentar:

Skyddens placering följer i allt väsentligt kommunens handlingsplan för skydd mot stigande havsnivåer. Handlingsplanen antogs politiskt av kommunfullmäktige 2013-04-24 §41.

Vellinge kommun
2018-03-19

Anna Möller
Samhällsbyggnadschef
Vellinge kommun

Per Juhlin
Projektledare
Vellinge kommun

Sebastian Irminger-Street
Uppdragsledare
Sweco Environment AB